

- вибір аутентичного матеріалу, переважно з фахових навчальних посібників та періодичної літератури (International Railway Journal, Railway Gazette, Railway Age, тощо);

- весь навчальний матеріал повинен бути логічно послідовним, що сприяє закріпленню у студентів знань зі спеціальності, яку вони вивчають;

- навчальний матеріал повинен підбиратися за принципом зростання ідіоматичності, що забезпечує поступовий рух від мовленнєвих елементів, що складають основу наукового реєстру, тобто простих форм висловлення, до більш повних з ідіоматичної точки зору стилістично нейтральних засобів оформлення наукової думки;

- активне використання методу Case-study, що дає змогу посилювати процес мислення, застосовувати певні мовленнєві засоби, розвивати творче та критичне мислення, вміння самостійно конструювати свої знання та застосовувати їх для вирішення пізнавальних та практичних завдань, орієнтуватися в інформаційному просторі, аналізувати та актуалізувати одержану інформацію в різні моменти пізнавальної, експериментальної, прикладної, творчої діяльності, тобто використовувати сукупність усіх інтелектуальних навичок та вмінь.

Н.О. Карабітська

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИЙ ФАХІВЕЦЬ – ЯК МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ

Зміна соціальної і освітньої ситуації в країні актуалізувала необхідність пошуку ефективних шляхів для вирішення проблеми підготовки успішних і конкурентоспроможних фахівців, що загострилася, в умовах фінансово-економічної кризи. Сучасному суспільству потрібні освічені, творчі, ініціативні особистості, що здатні до творчої діяльності і беруть на себе відповідальність за результати цієї діяльності. У зв'язку з тим, що в освітньому процесі на перший план виходить унікальна цілісна особистість, що навчається, яка прагне максимально реалізувати свої можливості, проблема успішності її навчальної діяльності набуває особливого значення.

Успішність і ефективність навчальної діяльності залежать від такого соціально-психологічного чинника як мотив навчання. Мотив (фр. *motif*, від лат. *moveo* – рухаю) – внутрішня спонукальна сила, що забезпечує інтерес особистості до пізнавальної діяльності, активізує розумові зусилля. У ролі мотивів можуть бути передусім різноманітні потреби – фізичні, психічні, соціальні, а також інтереси, захоплення, схильності, емоції, установки, ідеали. Як підкреслює С.Л. Рубінштейн, "мотив як спонукач – це джерело дій". Але щоб стати таким, він має сформуватися. Відокремлюють кілька груп мотивів: соціальні, які мають широкий спектр

прояву. Передусім це прагнення особистості через учіння утвердити свій соціальний статус у суспільстві та в конкретному соціальному колективі (сім'ї, навчальному закладі, виробничому підрозділі тощо) зокрема; спонукальні, які пов'язані зі впливом на свідомість тих, хто навчається, певних чинників – вимог батьків, порад, прикладів викладачів, членів первинного колективу; пізнавальні, що виявляються у пробудженні пізнавальних інтересів і реалізуються через отримання задоволення від самого процесу пізнання і його результатів. Пізнавальна діяльність людини є провідною сферою її життєдіяльності. Звідси формування пізнавальних мотивів – основоположний чинник успішності пізнавальної діяльності, тому що через неї реалізується природна потреба людини; професійно-ціннісні, які відображають прагнення студентів отримати ґрунтовну професійну підготовку для ефективної діяльності в різних сферах життя. Вони особливо важливі у процесі навчання у вищих навчальних закладах. Емоції, не будучи мотивами, проте супроводжують актуалізацію мотивів і посилюють їх вплив на діяльність (наприклад, вони можуть посилити реакцію суб'єкта на успіх або невдачу). Тому емоції можна вважати важливою частиною мотиваційних систем. Цілеспрямоване формування мотивів досягнення успіху в студентів могло б бути засобом розвитку таких навичок, що дозволяють ефективно упоратись з негативними емоціями в умовах передекзаменаційного стресу.

Найважливіше значення для успішного навчання має професійна спрямованість студентів. Тому необхідно її формувати, зв'язувати навчальний матеріал із майбутньою професією, знайомити з вимогами, які вона ставить до особи майбутнього фахівця.

Таким чином, можна говорити про такі чинники успішності студента в навчально-професійній діяльності:

- готовність до навчання у вищій,
- певний рівень самоорганізації,
- здатність працювати самостійно,
- адекватна самооцінка ефективності навчання,
- позитивна мотивація навчання,
- виражена мотивація досягнення на противагу мотивації уникнення невдачі,
- спрямованість на отримання знань, а не на певну оцінку,
- виражена внутрішня мотивація, що спонукає до отримання професії з метою подальшої соціальної самореалізації.